

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 13P/98/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415205707
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Tomanicová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1415205707.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Tomanicovou Nadeždou vo veci starostlivosti súdu o maloletú Z. bytom u obidvoch rodičov, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - J. zastúpená Mgr. Evou Braxatorisovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Trenčianska 17, otec - J. v súčasnosti bytom A., zastúpený JUDr. Vojtechom Kubalom, advokátom, so sídlom Bratislava, Vajnorská 8/A o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Maloletá Z. sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že v starostlivosti otca bude od nedele v každom kalendárnom týždni od 09.00 hod. do nasledujúcej stredy v každom kalendárnom týždni do 16.30 hod. a v starostlivosti matky bude od stredy v každom kalendárnom týždni od 16.30 hod. do nasledujúcej nedele v každom kalendárnom týždni do 09.00 hod.

Miestom odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa bude bydlisko toho rodiča, ktorému aktuálne končí výkon striedavej osobnej starostlivosti.

Počas letných prázdnin každý rok bude maloletá v starostlivosti otca od 15.07. od 20.00 hod. do 01.08. do 09.00 hod. a od 15.08. od 20.00 hod. do 31.08. do 20.00 hod.

Počas letných prázdnin každý rok bude maloletá v starostlivosti matky od 01.07 od 09.00 do 15.07 do 20.00 hod. a od 01.08 09.00 hod. do 15.08. do 20.00 hod.

Každý z rodičov má právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Výživné sa rodičom neurčuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Dňa 22.04.2015 podala matka maloletej návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Z. nakoľko s jej otcom nie sú manželia a ani spolu nežijú usporiadaným rodinným životom. V spoločnej domácnosti žili od 01.12.2003, pričom v apríli 2013 otec maloletej nadviazal inú známosť, nový vzťah a odvtedy ich vzájomný vzťah ochladol, zmenil sa a v súčasnosti je viac menej formálny. 28.04.2014 sa zo spoločnej domácnosti otec maloletej odsťahoval, pričom s maloletou bol vo veľmi častom kontakte, večer ju chodieval ukladať na spánok, aby čo najmenej trpela ich vzájomným odlúčením, pričom na odporúčanie psychologičky, jeden deň v týždni trávili spoločne. Medzi časom sa s otcom znova zblížili, keď on sa rozišiel s priateľkou s ktorou však v novembri 2014 znova obnovil vzťah, začal s ňou žiť v spoločnej domácnosti a kontakt s maloletou obmedzil, podľa želania priateľky.

Od novembra 2015 otec trvá na tom, aby maloletá u nich prespávala, snaží sa o intenzívny kontakt s dcérou v jeho novej domácnosti a odmieta dcéru navštevovať v domácnosti matky. O výsledky maloletej v škole otec nejaví záujem. Ona sa márne pokúša s otcom dohodnúť u úprave výkonu rodičovských práv a povinností, keďže otec jej návrhy nerešpektuje, prispieva na výdavky maloletej sumou 228€ mesačne, v inej sume jej odmieta platiť výživné. Navrhla maloletú zveriť do svojej starostlivosti, výživné určiť 460€ mesačne od právoplatnosti rozsudku s tým, že maloletú budú obaja rodičia zastupovať a spravovať jej majetok a že od 01.11.2014 otec doplatí po 232€ mesačne. K návrhu pripojila rodný list maloletej, rozpis mesačných výdavkov maloletej, z ktorého mal súd za preukázané, že maloletá má 67€ mesačne na bývanie a 871€ mesačne bežný výdavok.

2. Uznesením čk. 13P 98/2015-11 zo dňa 07.05.2015 súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave.

3. O návrhu matky súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom vyjadrenia otca k návrhu zo dňa 26.06.2015, v ktorom otec navrhol, aby súd zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, vždy po týždni, oboznámil sa s potvrdeniami o príjmoch rodičov, opakovane vypočul rodičov, oboznámil sa s rozpisom majetku rodičov, s daňovým priznaním otca rok 2014, so správou o prešetrení pomerov na strane maloletej cestou kolízneho opatrovníka, so správou o maloletej zo Súkromnej základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním E. na V., s opakovanými vyjadreniami rodičov k vzájomným vyjadreniam, s rozpismi na ich účtoch, s rozpismi času, ktorý trávi maloletá s rodičmi, vykonaním znaleckého dokazovania, oboznámením sa so záverom znaleckého dokazovania, vypočul znalkyňu, oboznámil sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka maloletej.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 13P 98/2015-329 zo dňa 22.06.2016 súd nariadil predbežné opatrenie, podľa ktorého maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil právo otca stretávať sa s maloletou každý párný kalendárny týždeň vždy v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň vždy v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. Uznesením č.k. 11CoP 400/2016-408 zo dňa 30.09.2016 Krajský súd v Bratislave, uznesenie tunajšieho súdu zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Dňa 02.11.2016 podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na základe ktorého, tunajší súd uznesením č.k. 13P 98/2015-426 zo dňa 10.11.2016 nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého uložil povinnosť matke odovzdať maloletú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že v starostlivosti otca bude od nedele v každom kalendárnom týždni od 09.00 hod. do nasledujúcej stredy v každom kalendárnom týždni do 16.30 hod. a v starostlivosti matky bude od stredy v každom kalendárnom týždni od 16.30 hod. do nasledujúcej nedele v každom kalendárnom týždni do 09.00 hod. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 11Cop 18/2017-447 zo dňa 19.01.2017 rozhodnutie tunajšieho súdu potvrdil, pričom nadobudlo právoplatnosť dňa 28.02.2017 a vykonateľnosť 08.12.2016.

6. V priebehu vykonávaného dokazovania súd zistil, že matka maloletej je rozvedená, pričom dňa 18.08.2015 uviedla, že ďalšie vyživovacie povinnosti nemá a že pracuje ako analytik produktov v H. v A. na ulici B. V ďalšom mal súd za preukázané, že matka má dve plnoleté deti z manželstva, pričom uviedla, že sú sebestačné a samostatné a v spoločnej domácnosti s ňou nebývajú, dcéra pracuje v S. a syn študuje a pracuje v B. Matka býva s maloletou v 4-izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve, pričom maloletá má v byte svoju samostatnú izbu. V celom vykonávanom dokazovaní matka preukazovala voči otcovi maloletej averziu a dostatočne preukázala neschopnosť komunikovať s ním vo všetkých smeroch. Otec maloletej býva v 3-izbovom byte spolu s manželkou, ktorá je zamestnaná v B. a s ktorou sa oženil dňa XX.XX.XXXX. Dňa XX.XX.XXXX očakávajú narodenie dieťaťa. Rodičia na svojich pôvodných stanoviskách o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej zotrvali s tým rozdielom, že otec neustúpil z návrhu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a matka po vykonanom dokazovaní dňa 17.07.2017 na pojednávaní navrhla, aby súd zveril maloletú do jej starostlivosti a aby upravil právo otca stretávať sa s maloletou v rámci nepárneho týždňa od 16.30 hod. vo štvrtok do 08.00 hod. v pondelok, počas párneho týždňa, aby sa s maloletou stretával vždy v stredu od 16.30 hod. do 19.30 hod., zároveň navrhla, aby súd určil výživné otcovi 460€ mesačne od právoplatnosti rozsudku a k tomuto uviedla, že otec platí školné 120€ mesačne, krúžky maloletej asi 80€ mesačne, samostatne platí obedy v škole maloletej 50€ mesačne a od 22.04.2015 platí aj na účet matky 50€ mesačne výživné na dieťa.

7. Znalčka v znaleckom posudku a vo svojej výpovedi uviedla, že v aktuálnom psychickom stave maloletej je diagnostikovaná emocionálna dekompenzácia, tendencia k prežívaniu ťažkostí s prvkami neurotického pozadia, s úzkostnými prežívami bez trvalejšej fixácie v osobnostnej štruktúre diagnóza je podmienená frustráciou z rozpadu rodiny a negatívnym emocionálnym tlakom zo strany matky, spôsobovaným jej neadekvátnym, agresívnym správaním sa k otcovi v prítomnosti maloletej. Maloletá má k oboj rodičom pozitívny emocionálny vzťah a na oboj rodičoch je emocionálne závislá. Oboj rodičov rovnako a v porovnateľnej intenzite potrebuje pre svoj zdravý psychický a fyzický vývin. Napriek tomu, že matka maloletej emocionálne frustruje a osobnostne dekompenzuje svojím agresívnym správaním vo vzťahu k otcovi, maloletá je emocionálne na matke závislá. Uvádza, že maminy je jej ľúto, vníma že matka najviac v rodine kričí a vníma konfliktné komunikácie medzi rodičmi, pričom za zdroj konfliktu považuje matku. Maloletá sa identifikuje s prostredím otca aj s prostredím matky, s miernou preferenciou domova u otca, striedanie dvoch domovov jej nerobí problém, jej vzťah nie je narušený ani k jednému z rodičov, pričom rodičia k nej majú obaja pozitívny emocionálny vzťah. Obaja rodičia disponujú dostatočnou mierou schopností, adekvátne výchovne vplyvať na maloleť aj keď sa výchovný model rodičov odlišuje. Táto schopnosť rodičov sa odvíja od ich osobnostných pozícií. Matka, ktorá nemá vnútorne psychicky ani emocionálne spracovanú frustráciu z rozpadu vzťahu s otcom svojím neadekvátnym správaním zaťažuje maloleť a konfliktnú komunikáciu vo vzťahu k otcovi transformuje prostredníctvom maloletej. Týmto maloleť psychicky zaťažuje a emocionálne dekompenzuje. Otec maloletej rešpektuje v jej prejavoch adekvátnych veku dieťaťa, je empatickejší, pokojnejší, trpezlivejší, poskytuje jej dostatok priestoru a času na sebarealizáciu. Pre maloleť má stimulujúci, rozvíjajúci, výchovno-edukčný vplyv na jej celkový vývoj, ktorý vplyv uplatňuje na maloleť v jej najlepšom záujme. Znalčka odporúča zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v intervale, na ktorý je už maloletá adaptovaná, zorientovaná a v akom sa cíti dobre. Vzhľadom na zistení aktuálny psychický stav matky maloletej a jej emocionálnu a osobnostnú dekompenzáciu, znalčka odporučila matke systematickú psychoterapiu za účelom harmonizácie jej emocionality a získania kompenzovaného vnútorného prežívania.

8. Kolízny opatrovník maloletej po vykonaní dokazovania odporučil upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletej v zmysle nariadeného predbežného opatrenia, ktoré riešenie odporučila aj znalčka. O výživnom ponechal kolízny opatrovník maloletej rozhodnutie na úvahu súdu.

9. Podľa §24 ods. 2 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

10. Podľa § 36 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine č. 36/05 Z.z. rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 36 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine č. 36/05 Z.z ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleť dieťa do osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16.Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17.Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č.36/05 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18.Po vykonanom dokazovaní súd o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Z. rozhodol tak, že maloletú zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, podľa už predchádzajúcej úpravy v nariadenom predbežnom opatrení, doplnil túto úpravu o priebeh letných prázdnin, počas ktorých bude maloletá v starostlivosti otca každý rok od 15.07. od 20.00 hod. do 01.08. do 09.00 hod., od 15.08. od 20.00 hod. do 31.08. do 20.00 hod. a vo zvyšku letných prázdnin aj v júli aj v auguste bude s matkou. Obidvom rodičom súd ponechal právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, výživné rodičom neurčil.

Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal z vykonaného dokazovania, ktoré pozostávalo zo zistenia záujmu maloletej na jej ďalšom riadnom vývoji a z možností a schopností rodičov. Záujem maloletej bol jednoznačne preukázaný v tom smere, že maloletá má rovnaký pozitívny citový vzťah k obidvom rodičom, skôr preferuje otca a v doterajšej úprave striedavej osobnej starostlivosti rodičov na ktorú si zvykla, sa cíti dobre. Je v záujme zabezpečenia ďalšej riadnej výchovy maloletej, aby rodičia v nastavenej striedavej osobnej starostlivosti pokračovali. Na strane otca má maloletá vytvorené kľudné a pozitívne rodinné zázemie, v ktorom sa cíti dobre. Na druhej strane u matky sa maloletá tiež cíti dobre, avšak znalkyňa vyšetrovaním a súd z vykonaného dokazovania, podľa prezentácie matky mal za preukázané, že matka nemá riadne spracovaný rozpad vzťahu s otcom, ktorá skutočnosť zapríčiňuje jej neadekvátne správanie sa jednak voči otcovi v rámci toho, že s ním riadne nekomunikuje a jednak voči maloletej, že s ňou prerokováva svoj osobný vzájomný vzťah k otcovi maloletej. Súd dáva do pozornosti matke, že viac ako rok nerešpektuje odporúčanie znalkyne, aby absolvovala systematickú psychoterapiu za účelom harmonizácie jej emocionality a získania kompenzovaného vnútorného prežívania. Znalkyňa zaslal posudok dňa 06.07.2016 a matka súdu na pojednávaní dňa 17.07.2017 nepreukázala doklad, že realizuje odporúčanie znalkyne. Naopak rétoriku voči otcovi od podania návrhu nezmenila, ale v nej nevhodne pokračuje. Súd ju upozorňuje, aby tento spôsob prezentácie a nekomunikácie s otcom v záujme maloletej matka urýchlene a účelne zmenila, nakoľko táto zmena je nanajvýš žiadúca pre riadny pozitívny a citový vývoj vzťahov maloletej k svojim rodičom. Matka by si mala uvedomiť, že spolu s otcom sú rodičia maloletej, majú rovnaké práva a povinnosti k dieťaťu, ktoré ich má obidvoch rovnako rado a je nanajvýš nežiadúce, aby matka otca v očiach dieťaťa, akýmkoľvek spôsobom znevažovala a znehodnocovala jeho rolu otca v živote maloletej. Z uvedených dôvodov súd maloletú zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, keď mal za preukázané, že riešenie je v záujme dieťaťa. Zároveň je v záujme dieťaťa, aby s rodičmi trávilo každý rok polovicu prázdnin aj v júli aj v auguste. Obom rodičom súd ponechal právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, keď v tomto smere nezistil vzájomnú nezhodu k záujmu dieťaťa.

Pokiaľ ide o výživné pre maloletú súd v tomto prípade výživné rodičom neurčil, keď mal za preukázané, že každý z rodičov sa v polovici mesiaca o maloletú riadne stará a zároveň otec hradí maloletej výdavky, ktoré jej vzniknú inak, to znamená, hradí maloletej školné, všetky krúžky, ktoré maloletá navštevuje, stravu maloletej v školskej jedálni. Pri určení výživného súd vychádzal zo zárobkových možností a schopností rodičov, pričom zdrojom príjmu matky je suma 1 300€ mesačne netto, zdrojom príjmu otca je suma 1 540€ mesačne netto, zdrojom príjmu jeho manželky je suma 700€ mesačne netto. Súd dáva do pozornosti obidvom rodičom, že majú možnosť o úhrade mimoriadnych výdavkov maloletej, ktoré jej vzniknú sa dohodnúť tak, aby mala maloletá uhradené všetky výdavky, ktoré pre svoj riadny vývoj a bezpečie od rodičov potrebuje a tak isto majú možnosť založiť maloletej sporiaci účet v peňažnom ústave, na ktorý jej po vzájomnej dohode môžu sporiť financie pre budúcnosť, každý podľa svojich možností a schopností s prihliadnutím na záujem maloletej, v ktorej záujme by mali čo najskôr začať spolu riadne komunikovať.

19.O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie trojmo v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.